

ANAYASA MAHKEMESİNİN BİREYSEL BAŞVURUDA KONU BAKIMINDAN YETKİSİ

KONU BAKIMINDAN YETKİ	Bireysel başvurunun incelenebilmesi için kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddia edilen hakkın Anayasa’da güvence altına alınmış olmasının yanı sıra Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Türkiye’nin taraf olduğu Sözleşme’ye ek protokoller kapsamına da girmesi gerekir. Anayasa ve Sözleşme’nin ortak koruma alanı dışında kalan ve hak ihlali iddiasını içeren başvurular, bireysel başvuru kapsamında değildir.	“ bir ceza davasında üçüncü kişilerin suçlanması veya cezalandırılmasını talep eden mağdur, suçtan zarar gören, şikâyetçi veya katılan sıfatını haiz kişiler, Sözleşme’nin 6. maddesinin koruma alanı dışında kalmaktadır. Bu kuralın istisnaları, ceza davasında medeni hak talebine imkân veren bir sistemin benimsenmiş veya ceza davası sonucunda verilen kararın hukuk davası açısından etkili ya da bağlayıcı olması hâlleridir. “ (B. No: 2012/1049) “ Anayasa’nın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler bireysel başvuru konusu olamaz. “ (B. No: 2013/1581) “ Yasama işlemleri ile düzenleyici idari işlemler, doğrudan bireysel başvuru konusu yapılamaz. Bir yasama işleminin, temel hak ve özgürlüğün ihlaline neden olması durumunda doğrudan yasama işlemi aleyhine değil, ancak yasama işleminin uygulanması mahiyetindeki işlem, eylem ve ihmallere karşı bireysel başvuru yapılabilir. “ (B. No:2013/469) “ Karar düzeltme yoluna başvuru hakkı, Anayasa’da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden olmadığı gibi AİHS ve Türkiye’nin taraf olduğu ek protokollerden herhangi birinin kapsamına da girmez. “ (B. No:2013/816) “ Türkiye, AİHS’e Ek 4 No.lu Protokole taraf değildir. Bu nedenle, anılan Protokol kapsamında kalan ve Anayasa’nın 23. maddesinde yer alan seyahat özgürlüğüne yönelik şikâyetle ilgili olarak bireysel başvuruda bulunulamaz. “ (B. No:2012/1051) “ Bireysel başvuru kapsamında olmayan bazı hakların ortak koruma alanı içinde yer alan temel haklarla esaslı şekilde ilişkili olması durumunda ilgili haklarla bağlantı kurularak inceleme yapılması mümkündür. Bu şekildeki inceleme, başlı başına seyahat hürriyeti kapsamında değil bireysel başvurunun konusunu oluşturan bir temel hakkın ihlal edilip edilmediği yönünden yapılır. Bu bağlamda özellikle kişinin gitmek istediği ülke ile güçlü kişisel, ailevi, ekonomik ve mesleki bağlarının olduğu durumlarda yurt dışına çıkışını engelleyen tedbirlere ilişkin bireysel başvuruların özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı kapsamında değerlendirilmesi mümkündür. Ancak bu şekilde inceleme yapılabilmesi için bireysel başvuru formunda başvuru sahiplerinin şikâyet edilen tedbirin özel ve aile hayatları üzerindeki olumsuz sonuçlarını somut verilere dayalı olarak uygun şekilde ortaya koymaları gerekir. “ (B. No:2018/22326)
------------------------------	---	--